

YAZAR ADI-SOYADI: Şahin BULUT

BAŞLIK: TÜRKİYE'DE SEÇİLMİŞ MAKROEKONOMİK DEĞİŞKENLER İLE İSTANBUL MENKUL KIYMETLER BORSASI (İMKB) ARASINDAKİ İLİŞKİ

ÖZET

Bu çalışmada, 1992:01-2012:06 dönemi aylık verilerle, Türkiye ekonomisi için seçilmiş makroekonomik değişkenler; İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Ulusal-100 Endeksi, Sanayi Üretimi Endeksi, Enflasyon, Faiz Oranı, Döviz Kuru, İhracat, Petrol Fiyatları ve Altın Fiyatlarıdır. Seçilmiş makroekonomik değişkenlerin hisse senedi fiyatlarına etkisi, ekonometrik olarak yapısal kırılmaları dikkate alan; Zivot-Andrews, Lee-Strazicich ve Carrion-i-Silvestre, birim kök testleri ve Gregory-Hansen ve Maki eşbütünleşme testleri ile araştırılmıştır. Katsayılar, dinamik en küçük kareler yöntemiyle belirlenmiştir. Son olarak, değişkenler arasındaki Granger nedensellik ilişkisi Toda-Yamamoto yaklaşımıyla araştırılmıştır.

Çalışmanın sonucunda elde edilen ampirik bulgular sırasıyla şu şekildedir: ilk olarak serilerin birim kök içerdiği ve eşbütünleşik oldukları görülmüştür. Hisse senedi fiyatları ile sanayi üretimi, enflasyon, döviz kuru ve petrol fiyatları arasındaki ilişkinin pozitif, faiz oranı, ihracat ve altın fiyatları ile arasındaki ilişkinin negatif olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca 2001 krizinin Türkiye ekonomisine etkisinin negatif ve anlamlı olduğu elde edilmiştir. Son olarak, hisse senedi fiyatlarının döviz kuru ve ihracat ile çift yönlü, hisse senedi fiyatlarından enflasyon ve petrol fiyatlarına doğru tek yönlü ve sanayi üretimi ile faiz oranından hisse senedi fiyatlarına doğru tek yönlü nedensellik olduğu görülmüştür.

Etkin piyasa hipotezi hisse senedi fiyatlarının etkin bir piyasada tahmin edilemeyeceğini savunmaktadır. Arbitraj fiyatlama Modeli de hisse senedi fiyatlarının tahmin edilebilmesi için bu piyasayı etkileyen faktörleri araştırmaktadır. Bu çalışmanın sonuçlarına göre, Türkiye'deki yatırımcılar, çalışmadaki makroekonomik değişkenleri takip ederek hisse senedi fiyatları hakkında yeterince bilgi sahibi olabileceklerdir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Makroekonomik değişkenler, Yapısal Kırılma, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB-BİST), Toda-Yamamoto Nedensellik, Eşbütünleşme, Türkiye.